

4. Poltorak A., Burkovska A., Khrystenko O., Sukhorukova A. Dovgal I. Monitoring of relationships between indicators of food security of the states. IOP Conference Series: Earth and Environmental Science. 2023. 1269(1), 012001. DOI:10.1088/1755-1315/1269/1/012001.

Abstract: *The article examines the features of organizational management in the context of a systemic economic crisis. It analyzes the challenges faced by managers in an unstable economic environment and the tools for business adaptation to change. The study explores crisis management strategies, risk management methods, and financial stabilization of enterprises.*

Keywords: *Management, systemic economic crisis, crisis management strategies, risk management, financial stabilization, business adaptation, organizational resilience.*

Науковий керівник:

Бурковська А.І.,

доктор філософії (економіка), доцент

кафедри менеджменту та маркетингу,

Миколаївський національний аграрний університет

УДК 005.21:658

Вплив стратегічного планування на розвиток підприємства

Катерина Орешко,

здобувач вищої освіти спеціальності 073 Менеджмент

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

Анотація: *розглянуто вплив стратегічного планування на розвиток підприємств у сучасних економічних умовах. Досліджено ключові аспекти стратегічного планування, його роль у підвищенні конкурентоспроможності підприємств та забезпеченні довгострокової ефективності. Обґрунтовано значення стратегічного планування для оптимізації використання ресурсів, розширення частки ринку, впровадження інновацій та забезпечення фінансової стабільності підприємств.*

Ключові слова: *стратегічне планування, розвиток підприємства, конкурентоспроможність, оптимізація витрат, інновації, управління, бізнес-стратегія, довгострокове планування, ефективність, управління ризиками.*

У сучасних економічних умовах, враховуючи значне зростання конкуренції між виробниками внаслідок усунення бар'єрів для міжнародної діяльності та

збільшення частки онлайн-комунікацій у бізнес-процесах, що істотно спрощує підприємницьку діяльність, важливо, щоб кожне підприємство чітко позиціонувало себе на ринку як зараз, так і в довгостроковій перспективі. Одним із важливих факторів, що сприяють розвитку підприємства в довгостроковій перспективі, є усвідомлення керівництвом підприємства необхідності впровадження стратегічного планування для довгострокового ефективного функціонування підприємства.

Стратегічне планування – одна з функцій менеджменту, яка являє собою процес вибору цілей організації та шляхів їх досягнення. Стратегічне планування є основою для всіх управлінських рішень. Функції організації, мотивації та контролю зосереджені на розробці стратегічних планів.

Стратегічне планування допомагає розробити правила і прийоми для забезпечення найбільш економічно ефективного досягнення стратегічних цілей підприємства. При цьому розподіл ресурсів здійснюється в залежності від пріоритетних напрямів розвитку підприємства з урахуванням основної мети, місії та бачення, сформованих у стратегічному плані.

Стратегічне планування служить досягненню таких цілей підприємства, як визначення джерел інвестування, впровадження технічних новинок, випуск продукції більш високої якості та оновлення модельного ряду, максимізація обсягів реалізованої продукції, забезпечення термінів поставок, удосконалення організації управління в усіх підрозділах підприємства. Досягнення поставлених цілей можливе шляхом вирішення таких стратегічних завдань: збільшення продажів, розширення частки ринку, оптимізація витрат на виробництво та реалізацію продукції, планування зростання прибутку [1, с. 136].

Поряд з усіма перевагами стратегічне планування має ряд недоліків:

1) результатом стратегічного планування є лише характеристика стану підприємства, до якого воно має прагнути в майбутньому, яку позицію має займати на ринку, тобто стратегічне планування не дає детального опису майбутнього;

2) стратегічне планування потребує значних витрат різноманітних ресурсів і часу на його реалізацію;

3) стратегічне планування має бути доповнене механізмами реалізації стратегічного плану, оскільки само по собі воно не дає результатів;

4) неефективно розроблене стратегічне планування має серйозні негативні наслідки для підприємства [2; 5].

Основою ефективного стратегічного планування є напрями розвитку підприємства за найвигіднішими з точки зору підвищення конкурентоспроможності підприємства напрямками. Отже, для розробки довгострокового стратегічного плану необхідно перш за все сформулювати план підвищення ефективності виробництва на основі постановки конкретного економічного завдання, яке визначає основні фактичні параметри діяльності підприємства на поточний період і формулює параметри, необхідні для її досягнення. Для підвищення якості стратегічного планування необхідно

насамперед послідовно реалізовувати етапи алгоритму стратегічного планування, послідовно формулюючи цілі підприємства на основі аналізу його поточних можливостей, а також здійснюючи необхідні розрахунки для досягнення поставлених цілей на основі реальних можливостей підприємства [3, с. 51; 4].

Отже, стратегічне планування – відносно нове явище для бізнесу, часто здається чимось несерйозним, а часом і збитковим, оскільки заходи, необхідні для його здійснення, вимагають значних витрат і не приносять прибутку в найближчому майбутньому. І, враховуючи відносно короткий період стабільності української економіки, зрозуміло прагнення менеджерів отримати миттєвий прибуток замість додаткових інвестицій заради гіпотетичних майбутніх перспектив. Проте це необхідна умова для виходу вітчизняних підприємств на принципово новий рівень, який дає можливість у майбутньому займати стійкі конкурентні позиції на внутрішньому та світовому ринках, ефективно протистояти посиленню конкуренції.

Підсумовуючи, варто зазначити, що стратегічне планування є одним із найважливіших інструментів управління діяльністю підприємства. Це специфічний аналіз, який включає багато факторів, які дозволяють врахувати всі аспекти довгострокового плану дій підприємства. Саме стратегічне планування допоможе грамотно побудувати довгострокову успішну діяльність підприємства.

Список використаних джерел:

1. Козлова І. М., Велика О. Ю., Козлов Н. В. Особливості стратегічного розвитку підприємств в умовах воєнного стану. *БізнесІнформ*. 2023. № 5. С. 134-140.
2. Коненко В. В., Соколов Д. В. Стратегічне планування функціонування та розвитку підприємств. *Ефективна економіка*. 2021. № 5. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/5_2021/76.pdf.
3. Носань Н. С., Якименко Т. В., Панченко Р. В. Стратегічне планування діяльності підприємства. *Економіка та суспільство*. 2023. Вип. 56. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2959/2877>.
4. Полторак А. С., Мирон А. Ю. Оптимізація сплати ПДВ через механізм податкового планування на підприємствах. *Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В. О. Сухомлинського. Економічні науки*. 2016. № 1. С. 130–134.
5. Полторак А.С. Фінансова безпека держави в умовах глобалізації: теорія, методологія та практика : монографія. Миколаїв : МНАУ, 2019. 463 с. URL: <https://cutt.ly/BgrWXXx> (дата звернення: 07.03.2025).

Abstract: *The impact of strategic planning on enterprise development in modern economic conditions is considered. The key aspects of strategic planning, its role in enhancing enterprise competitiveness, and ensuring long-term efficiency are studied. The importance of strategic planning for optimizing resource utilization, expanding*

market share, implementing innovations, and ensuring financial stability of enterprises is substantiated.

Keywords: *strategic planning, enterprise development, competitiveness, cost optimization, innovation, management, business strategy, long-term planning, efficiency, risk management.*

Науковий керівник:

Федосєєва Г.С.,

д-р екон. наук, доцент,

доцент кафедри менеджменту та маркетингу,

Миколаївський національний аграрний університет

УДК 339.16:004.7(100+477)

E-commerce: тенденції розвитку

Катерина Орешко,

здобувачка вищої освіти спеціальності 073 Менеджмент

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

Анотація: *розглянуто розвиток електронної комерції як важливої складової сучасного бізнес-середовища. Проаналізовано основні тренди E-commerce на 2025 рік, зокрема цифровізацію, персоналізацію покупок за допомогою штучного інтелекту, використання генеративного ШІ, зростання мобільного шопінгу та активізацію продажів через соціальні мережі. Наведено статистичні дані щодо обсягів онлайн-продажів та кількості покупців у світі..*

Ключові слова: *електронна комерція, онлайн-продажі, цифровізація, штучний інтелект, генеративний ШІ, мобільний шопінг, соціальні мережі, маркетинг, інновації.*

E-commerce, або електронна комерція вже стала нашою невід'ємною частиною сучасного бізнес середовища. Щоденно ми маємо справу з різними формами торгівлі, починаючи від звичайних магазинів і аптек до приватних клінік та салонів краси. Усі вони пропонують товари та послуги споживачам. Однак у цифрову епоху з'явився новий формат – електронна комерція, яка відкриває ще більше можливостей для ведення бізнесу.

У 2024 році глобальний обсяг продажів електронної комерції перевищив \$6 трильйонів, що становить 24% від усіх роздрібних покупок онлайн. Очікується, що до 2027 року цей показник перевищить \$7,9 трильйона. Кількість осіб, які